

107683

A.H.P. 12/6. 1974

Hamsun og jødene

I en stort oppslått artikkel i Søndags-Aftenposten 5. juni, «Hamsun – en giftspreader?», skriver Lars Roar Langslet innledningsvis at han hartatt Knut Hamsuns oppfordring til professor Langfeldt på ordet om å «lete igennem min samlede Produksjon og se om han kan finde et Utfald mot Jøderne». Og Langslet er rask med sin konklusjon: Han finner bare «ett eneste eksempel som kanvirke direkte støtende». (Her siterer Langslet Hamsuns velkjente, fåsete karakteristikk fra «I Æventyrland» av en offiser i Kaukasus og hans «Jødesnude»). «Alle de andre eksemplene er enten harmløse eller simpelthen vennlige», fortsetter Langslet.

Dette tør undertegned, karakterisere som mangelfull forskning. For å ta ett eksempel: I ei artikkel i Aftenposten 10.7.34 tar Hamsun Nazi-Tyskland i forsvar og setter på papiret bl.a. følgende sofle insinuasjon mot jødene: «Ni kom med det forrige Tyskland med republikken, da kommunisene, jøderne og Brüning regjerte i dette nordiske land!» (Sten Spørre Nilsson: «En ørn i uvær – Knut Hamsun og politikken», Gyldendal 1960).

Her står man etter min vurdering overfor to mulige forklaringer: Enten er Langslet ukjent med dette sitatet, og da må jo hans forskning som sagt betegnes som mangelfull. Eller, er det slik at dette er en av Hamsuns uttaltser om jødene Langslet rubriserer som «harmløs»?

GUNNAR ILO, Oslo